Republika Srbija
VRHOVNI SUD
Kzz 355/2025
20.03.2025. godina
Beograd

U IME NARODA

Vrhovni sud, u veću sastavljenom od sudija: Svetlane Tomić Jokić, predsednika veća, Bojane Paunović, Dijane Janković, Milene Rašić i Tatjane Vuković, članova veća, sa savetnikom Andreom Jakovljević, kao zapisničarem, u krivičnom predmetu okrivljenog AA, zbog krivičnog dela nedozvoljena proizvodnja, držanje i promet oružja i eksplozivnih materija iz člana 348. stav 1. Krivičnog zakonika, odlučujući o zahtevu za zaštitu zakonitosti branioca okrivljenog AA, advokata Mirka Dončića, podnetom protiv pravnosnažnih presuda Osnovnog suda u Staroj Pazovi K 931/21 od 21.07.2023. godine i Višeg suda u Sremskoj Mitrovici Kž1 238/23 od 24.10.2023. godine, u sednici veća održanoj dana 20.03.2025. godine, jednoglasno je doneo

P R E S U D U

ODBIJA SE, kao neosnovan, zahtev za zaštitu zakonitosti branioca okrivljenog AA, advokata Mirka Dončića, podnet protiv pravnosnažnih presuda Osnovnog suda u Staroj Pazovi K 931/21 od 21.07.2023. godine i Višeg suda u Sremskoj Mitrovici Kž1 238/23 od 24.10.2023. godine.

O b r a z l o ž e nj e

Presudom Osnovnog suda u Staroj Pazovi K 931/21 od 21.07.2023. godine okrivljeni AA oglašen je krivim zbog krivičnog dela nedozvoljena proizvodnja, držanje i promet oružja i eksplozivnih materija iz člana 348. stav 1. Krivičnog zakonika i osuđen na kaznu zatvora u trajanju od 1 (jedne) godine i 3 (tri) meseca i novčanu kaznu u iznosu od 200.000,00 (dvestotinehiljada) dinara, koju je dužan da plati u roku od 3 meseca od dana pravnosnažnosti presude, s tim što je određeno da će sud, ukoliko okrivljeni navedenu novčanu kaznu ne plati u ostavljenom roku, istu zameniti kaznom zatvora, tako što će za svakih započetih 1.000,00 dinara novčane kazne, odrediti jedan dan kazne zatvora.

Na osnovu odredbe člana 87. Krivičnog zakonika prema okrivljenom je izrečena mera bezbednosti trajno oduzimanje predmeta – pištolja, bliže određenog u izreci presude, sa pripadajućim okvirom u kome se nalazi dva komada pištoljskih metaka bez oznake kalibra, a prema potvrdi o privremeno oduzetim predmetima PS Stara Pazova od 18.06.2021. godine.

Istom presudom okrivljeni je obavezan da sudu na ime paušala plati iznos od 5.000,00 dinara, kao i troškove krivičnog postupka u iznosu od 6.810,00 dinara, u roku od 15 dana od dana pravnosnažnosti presude, pod pretnjom prinudnog izvršenja.

Presudom Višeg suda u Sremskoj Mitrovici Kž1 238/23 od 24.10.2023. godine odbijena je kao neosnovana žalba branilaca okrivljenog i prvostepena presuda je potvrđena.

Protiv navedenih pravnosnažnih presuda zahtev za zaštitu zakonitosti blagovremeno je podneo branilac okrivljenog AA, advokat Mirko Dončić, zbog bitne povrede odredaba krivičnog postupka iz člana 438. stav 2. tačka 1) ZKP i povrede krivičnog zakona iz člana 439. tačka 2) ZKP, sa predlogom da Vrhovni sud usvoji podneti zahtev, preinači pobijane presude i okrivljenog oslobodi od optužbe ili da iste ukine i predmet vrati prvostepenom sudu na ponovno suđenje.

Vrhovni sud je dostavio primerak zahteva za zaštitu zakonitosti Vrhovnom javnom tužiocu shodno odredbi člana 488. stav 1. ZKP, te je u sednici veća koju je održao u smislu člana 490. ZKP, bez obaveštavanja Vrhovnog javnog tužioca i branioca okrivljenog, smatrajući da njihovo prisustvo nije od značaja za donošenje odluke (član 488. stav 2. ZKP), razmotrio spise predmeta i pravnosnažne presude protiv kojih je zahtev za zaštitu zakonitosti podnet, pa je po oceni navoda iznetih u zahtevu, našao:

Zahtev za zaštitu zakonitosti branioca okrivljenog AA, je neosnovan.

Ukazujući na bitnu povredu odredba krivičnog postupka iz člana 438. stav 2. tačka 1) ZKP, branilac okrivljenog AA u podnetom zahtevu navodi da se pobijane presude zasnivaju na dokazu na kome se po odredbama Zakonika o krivičnom postupku ne mogu zasnivati i to na zapisniku o pretresanju stana i drugih prostorija od 18.06.2021. godine, koji je nezakonit, jer u istom nije konstatovano upozorenje svedocima u smislu člana 156. stav 7. ZKP – da paze na tok pretresanja, kao i da imaju pravo da pre potpisivanja zapisnika, stave svoje prigovore na verodostojnost zapisnika, a takođe prema stavu branioca navedeni zapisnik sačinjen je i suprotno odredbi člana 157. stav 4. ZKP, obzirom da u zapisniku kao ni u potvrdi o privremeno oduzetim predmetima, nije tačno identifikovan i opisan pištolj koji je oduzet od okrivljenog, zbog čega je i predmetna potvrda, nezakonit dokaz.

Izložene navode zahteva Vrhovni sud ocenjuje kao neosnovanim, nalazeći da zapisnik o pretresanju stana i drugih prostorija okrivljenog AA i potvrda o oduzetim predmetima od okrivljenog, ni sami po sebi, a ni prema načinu pribavljanja, nisu u suprotnosti sa odredbama Zakonika o krivičnom postupku.

Odredbom člana 147. ZKP propisano je da će organ postupka predmete koji se moraju oduzeti po krivičnom zakoniku ili mogu poslužiti kao dokaz u krivičnom postupku privremeno oduzeti i obezbediti njihovo čuvanje, dok je odredbom člana 150. ZKP propisano da se licu od koga su predmeti oduzeti izdaje potvrda u kojoj će se ti predmeti opisati, navesti gde su pronađeni, od koga se oduzimaju kao i svojstvo i potpis lica koje radnju sprovodi.

Odredbom člana 152. stav 1. ZKP propisano je da se pretresanje stana i drugih prostorija ili lica može preduzeti ako je verovatno da će se pretresanjem pronaći okrivljeni, tragovi krivičnog dela ili predmeti važni za postupak. Stavom 2. istog člana propisano je da se pretresanje stana i drugih prostorija ili lica preduzima na osnovu naredbe suda ili izuzetno bez naredbe, na osnovu zakonskog ovlašćenja.

Odredbom člana 156. stav 7. ropisano je da pretresanju prisustvuju dva punoletna građanina kao svedoci koji će se pre početka pretresanja upozoriti da paze na tok pretresanja, kao i da imaju pravo da pre potpisivanja zapisnika o pretresanju stave svoje prigovore na verodostojnost sadržine zapisnika.

Odredbom člana 157. stav 4. ZKP propisano je da će se o svakom pretresanju sačiniti zapisnik u kome će se tačno opisati predmeti i isprave koji se oduzimaju i mesto na kome su pronađeni. Istom odredbom je propisano i da se u zapisnik unose primedbe prisutnih lica, te da zapisnik o pretresanju potpisuju prisutna lica, dok se o oduzetim predmetima sačinjava potvrda koja će se odmah izdati licu od koga su predmeti, odnosno isprave oduzete.

Iz zapisnika o pretresanju stana i drugih prostorija MUP RS – Direkcija policije, PS Stara Pazova Kppr 298/21 od 18.06.2021. godine, proizilazi da je u vremenskom periodu od 20,15 časova do 21,10 časova, izvršeno pretresanje stana i drugih prostorija držaoca - okrivljenog AA, u ..., ulica ... broj .. i to na osnovu naredbe sudije za prethodni postupak Osnovnog suda u Staroj Pazovi Kppr 289/2021 od 17.06.2021. godine, kojom naredbom je određeno da se izvrši pretresanje stana i drugih prostorija na navedenoj adresi. Pre preduzimanja pretresanja, naredba je u smislu člana 156. stav 1. ZKP predata držaocu – okrivljenom AA, uz poziv da dobrovoljno preda lica, odnosno predmete koji se traže, što okrivljeni nije učinio, dok je prilikom pretresanja pronađen i privremeno oduzet pištolj, crne boje sa natpisom na sebi „ AUT. PISTOLE „Z“ R. 6,35 mm, sa pripadajućim okvirom u kome se nalazi dva komada pištoljskih metaka bez oznake kalibra, koji pištolj je pronađen u crnoj platnenoj torbici sa natpisom „RANG“, na gornjoj polici na plakaru u spavaćoj sobi koju koristi okrivljeni AA. Navedeni predmet – pištolj i mesto na kome je pronađen, na ovaj način, opisan je pod rednim brojem 1. navedenog zapisnika, kao i u potvrdi o privremeno oduzetim predmetima, koja je u smislu člana 150. stav 1. ZKP izdata okrivljenom dana 18.06.2021. godine, a koju je okrivljeni bez primedbi potpisao.

Pretresanje stana obavljeno je u prisustvu dva punoletna građanina u svojstvu svedoka, i to BB i VV, koji su prema konstataciji na zapisniku poučeni o njihovoj ulozi prilikom vršenja pretresanja, i isti su, uz ovlašćena službena lica PS Stara Pazova i okrivljenog AA, potpisali zapisnik, na kome nisu konstatovane bilo kakve primedbe.

Dakle, po oceni Vrhovnog suda, iz predmetnog zapisnika, suprotno navodima zahteva, proizilazi da su svedoci pretresanja poučeni o njihovoj ulozi prilikom vršenja pretresa (u koju spada i pravo da pre potpisivanja zapisnika o pretresanju stave svoje prigovore na verodostojnost sadržine zapisnika). Takođe, u navedenom zapisniku, kao i u potvrdi o privremeno oduzetim predmetima, precizno je naveden predmet oduzet od okrivljenog AA, i to kako u pogledu vrste oduzetog predmeta tako i u pogledu prostornog nalaženja tog predmeta. Ako se ima u vidu da predmetna potvrda predstavlja sastavni deo zapisnika o pretresanju stana i drugih prostorija PS Stara Pazova Kppr 298/21 od 18.06.2021. godine zajedno sa foto-dokumentacijom iz koje se jasno vidi serijski broj oduzetog pištolja (fotografija broj 3), to je očigledno da je pretresanje stana i drugih prostorija okrivljenog izvršeno u svemu u skladu sa odredbama članova 155, 156. i 157. ZKP, kojima su propisane pretpostavke i postupak sprovođenja ove dokazne radnje, a potvrda o privremeno oduzetim predmetima od okrivljenog sačinjena istoga dana, od strane ovlašćenog službenog lica PS Stara Pazova rezultat je zakonito sprovedene dokazne radnje privremeno oduzimanje predmeta.

Samim tim, Vrhovni sud nalazi da su suprotno navodima zahteva za zaštitu zakonitosti branioca okrivljenog navedeni dokazi – zapisnik o pretresanju stana i drugih prostorija okrivljenog i potvrda o privremeno oduzetim predmetima od 18.06.2021. godine, zakoniti dokazi, na kojima se presuda u smislu odredaba ZKP može zasnivati.

Iz navedenih razloga, nalazeći da nižestepenim presudama nije učinjena bitna povreda odredaba krivičnog postupka iz člana 438. stav 2. tačka 1) ZKP, podneti zahtev je u odnosu na ovu povredu zakona, odbijen kao neosnovan.

Pored ovoga, branilac okrivljenog u podnetom zahtevu navodi i povredu krivičnog zakona iz člana 439. tačka 2) ZKP. Međutim, navodima kojima ističe da je iz izreke presude izostao opis blanketnih odredbi koje je okrivljeni prekršio, po oceni Vrhovnog suda, branilac ukazuje da opisano delo nije krivično delo i ukazuje na povredu krivičnog zakona iz člana 439. tačka 1) ZKP.

I ovi navodi branioca su, po oceni Vrhovnog suda, neosnovani, iz sledećih razloga:

Krivično delo nedozvoljena proizvodnja, držanje, nošenje i promet oružja i eksplozivnih materija iz člana 348. stav 1. Krivičnog zakonika čini onaj ko neovlašćeno izrađuje, prepravlja, prodaje, nabavlja, vrši razmenu ili drži vatreno

oružje, konvertibilno ili onesposobljeno oružje, njegove delove, municiju, eksplozivne materije ili minsko-eksplozivna sredstva.

U činjeničnom opisu krivičnog dela za koje je okrivljeni AA oglašen krivim izrekom prvostepene presude, jasno su navedene radnje okrivljenog, koje se sastoje u tome što je u vreme i u mestu opisanom u izreci te presude, sposoban da shvati značaj svog dela i da upravlja svojim postupcima, svestan svoga dela i hteo njegovo izvršenje, neovlašćeno držao vatreno oružje – pištolj marke „ZBROJOVKA“, model Z fabričkog broja .., sa pripadajućim okvirom za municiju u kojem su se nalazila dva metka kalibra 6,35mm, koji pištolj pripada kategoriji „B“ oružja, a što je sve suprotno odredbama članova 4, 5, 11, 13 i 20 Zakona o oružju i municiji, prema kojim odredbama se predmetno oružje i municija može nabavljati, držati i nositi uz odobrenje nadležnog organa, pri čemu je bio svestan da je njegovo delo zabranjeno.

Polazeći od navedenog, po nalaženju Vrhovnog suda, iz izreke pobijane presude, proizilaze sva zakonska obeležja krivičnog dela nedozvoljena proizvodnja, držanje i stavljanje u promet oružja i eksplozivnih materija iz člana 348. stav 1. Krivičnog zakonika, za koje je okrivljeni oglašen krivim, kako objektivna obeležja koja se odnose na radnje okrivljenog, tako i subjektivna obeležja dela koja se tiču svesti i volje okrivljenog za izvršenje dela, koji uključuje i svest o zabranjenosti dela.

Kako u izreci presude nije neophodno navesti blakentu normu koja je prekršena, već je dovoljno navesti bitne elemente krivičnog dela za koje se okrivljeni tereti, to je, bez uticaja na postojanje predmetnog krivičnog dela u konkretnom slučaju, okolnost da u izreci presude nije naveden opis blanketnih odredbi iz članova 4 , 5, 11, 13 i 20 Zakona o oružju i municiji, obzirom da iz izreke pravnosnažne presude, proizilaze sva bitna obeležja krivičnog dela iz člana 348. stav 1. Krivičnog zakonika, za koje oglašen krivim i postupanje okrivljenog suprotno navedenim odredbama.

Stoga, po oceni Vrhovnog suda, neosnovano branilac okrivljenog u zahtevu za zaštitu zakonitosti ukazuje na povredu krivičnog zakona iz člana 439. tačka 1) ZKP.

Iz napred navedenih razloga doneta je odluka kao u izreci ove presude, a na osnovu odredbe člana 491. stav 1. ZKP.

Zapisničar-savetnik, Predsednik veća-sudija,

Andrea Jakovljević,s.r. Svetlana Tomić Jokić,s.r.

Za tačnost otpravka

Zamenik upravitelja pisarnice

Milanka Ranković